

.....

SPRÁVA O STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY V ROKU 2019

SÚHRNNÉ HODNOTENIE ENVIRONMENTÁLNEJ SITUÁCIE V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

Hodnotenie vývoja jednotlivých indikátorov

Ikona Vysvetlenie hodnotenia

Pozitívny vývoj. Prevažujú trendy zlepšenia.

Variabilný vývoj. Nejednoznačný trend, trend bez výraznejších zmien v pozitívnom ako aj nepriaznivom smere.

Nepriaznivý vývoj. Prevažujú trendy zhoršenia.

Hodnotenie stavu jednotlivých indikátorov

Ikona Vysvetlenie hodnotenia

Vyhovujúci stav. Pozitívny stav, plnenie limitných hodnôt a cieľov, resp. len minimálne odchýlky od nich.

Stav, ktorému nemožno jednoznačne priradiť hodnotenie vyhovujúci, resp. nevhovujúci. Je to napríklad z dôvodu, že pre jeho hodnotenie nie sú stanovené ciele alebo limity, resp. jeho zhodnotenie nie je jednoznačné.

Nevyhovujúci stav. V prevažnej miere prekračovanie limitných hodnôt, neplnenie stanovených cieľov, resp. ohrozenie splnenia cieľov stanovených pre budúce obdobia

Hodnotenie prognózy dosiahnutia cieľov Envirostratégie (ES) 2030

Ikona Vysvetlenie hodnotenia

Pozitívny vývoj. Zachovanie trendu vo vývoji indikátora, podporené dôslednou implementáciou prijatých opatrení, signalizuje predpoklad splnenia plánovaných cieľov.

Stav, ktorému nemožno jednoznačne priradiť hodnotenie pozitívny resp. nepriaznivý vývoj. Trend vo vývoji len mierne pozitívny, resp. z dlhodobejšieho hľadiska nejednoznačný. Avšak realizácia prijatých opatrení môže viesť k splneniu plánovaných cieľov.

Nepriaznivý vývoj. Trend vo vývoji indikátora signalizuje ohrozenie splnenia plánovaných cieľov. Je otázne, či výsledky dosiahnuté ďalšou plánovanou realizáciou prijatých opatrení budú dostatočné pre splnenie cieľov.

Udržateľné využívanie a efektívna ochrana prírodných zdrojov

Dostatok čistej vody pre všetkých

Kvalita povrchových vôd a stav útvarov povrchových vôd

Zmena od roku 2005		Významný pokles podielu monitorovaných miest, v ktorých neboli dosiahnuté požiadavky na kvalitu vody. V hodnotení stavu vodných útvarov bol zaznamenaný mierny nárast podielu počtu vodných útvarov v dobrom a priemernom ekologickom stave a mierny nárast podielu počtu vodných útvarov v dobrom chemickom stave.
Posledná medziročná zmena		Medziročne došlo k zníženiu v počte monitorovaných miest, pričom podiel monitorovaných miest, v ktorých neboli dosiahnuté požiadavky na kvalitu vody sa nezmenil.
Stav (2019)		Pretrvávalo prekročenie limitných hodnôt v jednotlivých skupinách ukazovateľov, ako aj prioritných látok a niektorých ďalších látok hodnotených pre dodržanie environmentálnej normy kvality.
Prognóza plnenia cieľov ES 2030		V súčasnom hodnotení platnom pre druhý cyklus Vodného plánu Slovenska v riziku nedosiahnutia dobrého ekologického stavu/potenciálu do roku 2021 bolo 24 % útvarov povrchovej vody a v riziku nedosiahnutia dobrého chemického stavu 2 % útvarov. Naplnenie cieľa Envirostratégie 2030 zabezpečiť dosiahnutie dobrého stavu všetkých útvarov povrchových vôd do roku 2030 bude vyžadovať značné úsilie, najmä v realizácii opatrení na zlepšenie ekologického stavu vodných útvarov.

Kvalita podzemných vôd a stav útvarov podzemných vôd

Zmena od roku 2005		Pokles podielu analýz nevyhovujúcich požiadavkám na kvalitu vody. V hodnotení chemického stavu útvarov podzemnej vody bolo v porovnaní s predchádzajúcim plánovaným cyklom zaznamenané zníženie počtu útvarov podzemnej vody v zlom stave o 2 útvary.
Posledná medziročná zmena		Medziročne nedošlo k významným zmenám v podiele analýz podzemných vôd nevyhovujúcim požiadavkám na kvalitu pitnej vody.
Stav (2019)		Vo väčšine monitorovacích objektoch monitorovacej siete podzemnej vody bola prekročená limitná hodnota kvality pitnej vody aspoň v jednom ukazovateli. Limitné hodnoty boli najčastejšie prekračované v ukazovateľoch: Mn, Fe _{celk.} a Fe ²⁺ , čo poukazuje na pretrvávajúci nepriaznivý stav oxidačno-redukčných podmienok.
Prognóza plnenia cieľov ES 2030		V súčasnom hodnotení platnom pre druhý cyklus Vodného plánu Slovenska v riziku nedosiahnutia dobrého chemického stavu do roku 2021 bolo 9 % útvarov podzemných vôd a v riziku nedosiahnutia dobrého kvantitatívneho stavu 4 % útvarov. Splnenie cieľa - dosiahnutie dobrého stavu všetkých útvarov podzemných vôd do roku 2030, nie je jednoznačné aj vzhľadom na fakt, že odozva kvality podzemných vôd na účinky prijatých opatrení je oneskorená.

Odpadové vody a napojenie na verejné kanalizácie

Zmena od roku 2005		Pokles objemu vypúšťaných odpadových vôd, pokles zaznamenala aj produkcia organického znečistenia. Zvýšil sa počet obyvateľov napojených na verejné kanalizácie.
Posledná medziročná zmena		Medziročne došlo k miernemu nárastu objemu odpadových vôd, počet obyvateľov napojených na verejné kanalizácie tiež mierne narástol.
Stav (2019)		Úroveň napojenia obyvateľstva na verejné kanalizácie je naďalej nízka (69,13 %).
Prognóza plnenia cieľov ES 2030		Podiel odvádzaných a čistených odpadových vôd z aglomerácií nad 2 000 EO sa postupne zvyšuje, hoci stále nedosahuje požadovanú úroveň. Na nízkej úrovni zostáva najmä plnenie cieľov v aglomeráciách pod 2 000 EO. Prijímané sú strategické dokumenty a na ne naviazané finančné mechanizmy podporujúce opatrenia na zvyšovanie podielu odvádzaných a čistených odpadových vôd. Tieto opatrenia sú však finančne náročné a ich realizáciu bude v značnej miere ovplyvňovať dostupnosť finančných zdrojov.

Kvalita pitnej vody		
Zmena od roku 2005		Positívny vývoj a stav kvality pitnej vody.
Posledná medziročná zmena		Podiel analýz pitnej vody vyhovujúcich hygienickým limitom bol na rovnakej úrovni.
Stav (2019)		Hygienickým limitom vyhovuje 99,76 % analýz pitnej vody.
Prognóza plnenia cieľov ES 2030		Kvalita pitnej vody je dlhodobo na vysokej úrovni a rastie percento napojenia obyvateľstva na verejné vodovody. Je reálny predpoklad, že cieľ zabezpečenia dostatku čistej vody pre všetkých bude splnený.

Účinná ochrana prírody a krajiny

Stav druhov a biotopov európskeho významu		
Zmena od roku 2005		V porovnaní s 1. (2004 – 2006) a 2. (2007 – 2012) reportovacím obdobím došlo v 3. reportovacom období (2013 – 2018) k výraznejšiemu zlepšeniu poznatkov, v skutočnosti je však ich stav viac-menej rovnaký (nedostatočné opatrenia).
Posledná medziročná zmena		Stav druhov a biotopov európskeho významu sa podľa zápisov z KIMS medziročne nezmenil.
Stav (2019)		Stav druhov a biotopov európskeho významu do veľkej miery nie je priaznivý.
Prognóza plnenia cieľov ES 2030		Dosiahnutie cieľa ohľadne zastavenia straty biodiverzity, resp. výrazného a merateľného zlepšenia stavu druhov a biotopov európskeho významu je dosť vzdialené so zatiaľ nie veľmi pozitívnym trendom.

Stav a vývoj národnej sústavy chránených území a európskej sústavy Natura 2000

Zmena od roku 2005		Mierne sa zvýšil podiel tzv. MCHÚ a naštartovalo sa budovanie európskej sústavy Natura 2000.
Posledná medziročná zmena		Medziročne sa výmera národnej sústavy CHÚ nezmenila. Boli pripravované a schvaľované ďalšie programy starostlivosti MCHÚ (ÚEV) a CHVÚ. Boli vypracované a aktualizované tiež ďalšie projekty ochrany pre vyhlásenie ÚEV.
Stav (2019)		Napriek vysokému podielu výmery CHÚ možno pozorovať v rámci národnej sústavy mnohé nedostatky (reprezentatívnosť, stav ohrozenosti, definovanie cieľového stavu ochrany, realizácia programov starostlivosti o tzv. MCHÚ). Európska sústava Natura 2000 je už z veľkej časti dobudovaná, avšak proces vyhlasovania ÚEV, ako aj prípravy programov starostlivosti je príliš pomalý a pretrvávajú tiež nedostatky vymedzenia ÚEV pre niektoré druhy a biotopy.
Prognóza plnenia cieľov ES 2030		Ciele ohľadne dobudovania národnej časti sústavy CHÚ Natura 2000, ako aj dopracovania a schválenia zostávajúcich programov starostlivosti o chránené územia sa plnia.

Udržateľné hospodárenie s pôdou

Ekologická poľnohospodárska výroba		
Zmena od roku 2005		Od roku 2005 sa viac ako zdvojnásobila výmera poľnohospodárskej pôdy v systéme ekologickej poľnohospodárskej výroby.
Posledná medziročná zmena		Oproti roku 2018 došlo opätovne k nárastu pôdy v systéme ekologickej poľnohospodárskej výroby.
Stav (2019)		Výmera poľnohospodárskej pôdy v systéme ekologickej poľnohospodárskej výroby činí 10,19 % z celkovej rozlohy poľnohospodárskej pôdy.
Prognóza plnenia cieľov ES 2030		Rast podielu pôdy obhospodarovanej v systéme ekologickej poľnohospodárskej výroby a jeho výška v roku 2019 indikujú predpoklad splnenia cieľa pre rok 2030 - dosiahnutia podielu 13,5 % pôdy obhospodarovanej v systéme ekologickej poľnohospodárskej výroby.

Prístupné živiny v pôde		
Zmena od roku 2006		Došlo k nárastu zastúpenia poľnohospodárskych pôd s nízkou zásobou fosforu a draslíka.
Posledná medziročná zmena	--	Množstvo prijateľných živín sa sleduje v 5-ročných cykloch.
Stav (2019)		Takmer 47,7 % poľnohospodárskych pôd vykazuje nízku zásobu fosforu a naopak 51,5 % pôd dobrú zásobu draslíka a 84,2 % dobrú zásobu horčíka.
Prognóza plnenia cieľov ES 2030		Neustále rastie zastúpenia poľnohospodárskych pôd s nízkou zásobou fosforu a draslíka čo naznačuje, že splnenie cieľa do roku 2030 – zabrániť strate živín v pôde je zatiaľ ohrozené.

Spotreba pesticídov		
Zmena od roku 2005		Od roku 2005 došlo k zvýšeniu spotreby pesticídov.
Posledná medziročná zmena		Medziročne sa spotreba pesticídov zvýšila.
Stav (2019)		Do poľnohospodárskej pôdy sa aplikovalo 5 670,6 t pesticídov.
Prognóza plnenia cieľov ES 2030		Dlhodobý nárast spotreby pesticídov v poľnohospodárstve signalizuje pravdepodobné nesplnenie cieľa pre rok 2030 – znížiť spotrebu pesticídov v poľnohospodárstve a zabezpečiť ich kontinuálny pokles.

Aplikácia spracovaného čistiarenskeho kalu do pôdy		
Zmena od roku 2005		Zaznamenaný bol pokles množstva sušiny kalu použitého na výrobu kompostu.
Posledná medziročná zmena		Medziročne došlo k miernemu nárastu množstva sušiny kalu spracovaného na kompost.
Stav (2019)		Pri výrobe kompostu sa spotrebovalo 25 623 t sušiny čistiarenskeho kalu.
Prognóza plnenia cieľov ES 2030		Prevažne klesajúci trend množstva čistiarenskeho kalu použitého na výrobu kompostu zatiaľ indikuje predpoklad nesplnenia cieľa pre rok 2030 – vo vyššej miere využívať hnojenie spracovaným a environmentálne nezávadným čistiarenským kalom.

Plnenie funkcií lesov

Ťažba dreva a využívanie lesov		
Zmena od roku 2005		Objem ťažby dreva kolisal, pričom v dlhodobom trende sa plánovaná aj skutočná ťažba dreva v SR zvyšuje. Viac ako polovicou sa však na objeme ťažby podieľa náhodná ťažba. Podiel ťažby dreva na celkovom bežnom prírastku (využívanie lesov) mierne klesol, hospodárenie je stále udržateľné, no stále je možné konštatovať jeho vysoké hodnoty.
Posledná medziročná zmena		Došlo k miernemu poklesu ťažby dreva (celkovej i náhodnej), pričom nebola prekročená plánovaná ťažba. Podiel ťažby dreva na celkovom bežnom prírastku (CBP) medziročne klesol.
Stav (2019)		Celková ťažba dreva neprevyšuje plánovanú, podiel náhodnej ťažby je ale stále pomerne vysoký. Využívanie lesov je možné hodnotiť stále ako udržateľné, podiel ťažby na CBP však dosahuje vysokú hodnotu.
Prognóza plnenia cieľov ES 2030		Ťaží sa menej ako je CBP dreva, no štruktúra ťažby nie je vyhovujúca, čo indikuje zatiaľ nedostatočné smerovanie k plneniu cieľa zabezpečenia udržateľnej ťažby dreva.

Drevinové zloženie a prirodzená obnova lesných porastov		
Zmena od roku 2005		Vývoj v drevinovom zložení lesov, resp. v podiele prirodzenej obnovy lesných porastov je priaznivý.
Posledná medziročná zmena		Došlo k ďalšiemu zlepšeniu drevinového zloženia lesov, ako aj pozitívnemu nárastu podielu prirodzenej obnovy lesných porastov.
Stav (2019)		V lesoch SR prevláda všeobecne priaznivá a pestrá druhová štruktúra. Podiel prirodzenej obnovy sa približuje úrovni lesnícky vyspelých, porovnateľných štátov.
Prognóza plnenia cieľov ES 2030		Cieľ podporiť zvýšenie diverzity a uprednostňovať pestovanie a výsadbu pôvodných druhov drevín sa priebežne plní.

Racionálne využívanie horninového prostredia

Ťažba nerastných surovín a jej vplyv na životné prostredie		
Zmena od roku 2005		U väčšiny ťažených surovín objem ťažby nedosiahol stav z roku 2005, čo z hľadiska využívania prírodných zdrojov a vplyvov na životné prostredie spojených s ťažbou možno hodnotiť pozitívne.
Posledná medziročná zmena		Došlo k miernemu poklesu dobývania surovín na povrchu i v podzemí.
Stav (2019)		Podiel ťažby nerastných surovín na ich zásobách zatiaľ neindikuje problém s ich vyčerpatelnosťou. V súvislosti so znížením objemu ťažby došlo aj k výraznému zníženiu negatívnych vplyvov na životné prostredie. Významne tomu napomáha aj implementácia zákona o nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu.
Prognóza plnenia cieľov ES 2030		Vývoj ťažby nerastných surovín indikuje predpoklad splnenia cieľa do roku 2030 – minimalizovať dopad ťažby nerastných surovín na životné prostredie.

Environmentálne záťaž

Posledná medziročná zmena		Počet evidovaných potvrdených environmentálnych záťaží sa znížil o 3. Narástol však počet pravdepodobných environmentálnych záťaží.
Stav (2019)		Evidovaných bolo 310 potvrdených environmentálnych záťaží, z toho 152 s vysokou prioritou riešenia. Z nich na 20 lokalitách prebiehala v roku 2019 sanácia.
Prognóza plnenia cieľov ES 2030		Cieľ vyvinúť úsilie na odstránenie environmentálnych záťaží s najvyššou prioritou riešenia môže byť splnený, avšak za predpokladu dostatočného objemu finančných zdrojov.

Zmena klímy a ochrana ovzdušia

Predchádzanie zmene klímy a zmierňovanie jej dopadov

Emisie skleníkových plynov		
Zmena od roku 2005		Množstvo emisií skleníkových plynov pokleslo a produktivita CO ₂ narastla. Keďže emisie CO ₂ klesajú, zatiaľ čo hrubý domáci produkt rastie, je možné hovoriť o absolútnom decouplingu, čo predstavuje pozitívny trend.
Posledná medziročná zmena		Emisie skleníkových plynov síce medziročne mierne poklesli, z krátkodobého hľadiska vykazujú pomerne stabilný vývoj.
Stav (2018)		SR plní záväzky vyplývajúce z príslušných medzinárodných dohovorov týkajúcich sa emisií skleníkových plynov do ovzdušia.
Prognóza plnenia cieľov ES 2030		Cieľ znížiť emisie skleníkových plynov v sektoroch ETS o 43 % a v sektoroch mimo ETS do roku 2030 o 20 % v porovnaní s rokom 2005 bude podľa súčasného trendu s podporou implementácie prijatých opatrení, pravdepodobne dosiahnutý.

Priemerná ročná teplota		
Zmena od roku 2005		Priemerná ročná teplota sa od roku 2005 výrazne zvýšila, zároveň sa výrazne prejavovali negatívne prejavy zmeny klímy (výrazná premenlivosť počasia, nadpriemerná ročná teplota, extrémne lokálne zrážky).
Posledná medziročná zmena		Aj medziročne bolo zaznamenané zvýšenie priemernej ročnej teploty.
Stav (2019)		Rok 2019 bol veľmi až extrémne teplý.
Prognóza plnenia cieľov ES 2030	-	-

Ochrana pred následkami povodní

Dôsledky povodní		
Zmena od roku 2005		Celkové výdavky a škody mali kolísavý priebeh, avšak pri porovnaní rokov 2005 a 2019 výrazne poklesli. Počet osôb zasiahnutých povodňami do roku 2019 predstavoval viac ako 80 tisíc.
Posledná medziročná zmena		Výška škôd spôsobených povodňami klesla, klesol aj počet obyvateľov postihnutých povodňami. Rovnako poklesli aj výdavky súvisiace s povodňovými zabezpečovacími a záchrannými prácami.
Stav (2019)		Celkové výdavky a škody spôsobené povodňami boli vyčíslené na 7,69 mil. eur, z toho škody dosiahli hodnotu 1,7 mil. eur, usmrtené boli tri osoby.
Prognóza plnenia cieľov ES 2030		Realizáciou protipovodňových opatrení klesajú výdavky na povodňové a záchranné práce ako aj škody spôsobené povodňami. Ďalšie dôsledné uplatňovanie prijatých opatrení dáva predpoklad splnenia cieľov - zabezpečiť ochranu zdravia a života ľudí a ich majetku a životného prostredia.

Riešenie sucha a nedostatku vody

Využívanie vôd z pohľadu zachovania vodných zdrojov		
Zmena od roku 2005		Nastal pokles odberov povrchovej a podzemnej vody.
Posledná medziročná zmena		Zaznamenaný bol mierny nárast odberov povrchovej vody, odbery podzemnej vody boli na úrovni minulého roku.
Stav (2019)		Percento celkových odberov z odtoku z územia SR dosiahlo 6,2 % a podiel využívaných podzemných vôd z celkových dokumentovaných využiteľných množstiev podzemných vôd dosiahol 13,78 %.
Prognóza plnenia cieľov ES 2030		Efektívne využívanie vodných zdrojov bude závisieť od vývoja množstva odberov povrchových a podzemných vôd a od vývoja množstva disponibilných vodných zdrojov. SR v súčasnosti disponuje relatívne dostatočnými vodnými zdrojmi. Realizáciou opatrení na adaptáciu na zmenu klímy, zadržiavaním vody v krajine a znižovaním nárokov na vodu zefektívňovaním výrobných procesov budú vytvorené ďalšie predpoklady, aby bol tento stav zachovaný.

Sucho v krajine		
Zmena od roku 2005		Výsledky monitoringu sucha na základe indexov PDSI (Palmerovho indexu závažnosti sucha) a SPEI (Zrážkový a evapotranspiračný index) poukazujú, že suché podmienky sa vyskytujú čoraz častejšie a trvajú dlhšiu dobu. Extrémne suché podmienky sa vyskytli už aj na severe SR.
Posledná medziročná zmena		Medziročná zmena sa týka len časových a regionálnych rozdielov v prejavoch sucha. V oboch posledných sledovaných rokoch boli zaznamenané suché až extrémne suché podmienky v krajine.

Stav (2019)		Aj keď rok 2019 bol na väčšine územia Slovenska zrážkovo normálny, v priebehu roku sa vyskytovalo výrazné až extrémne suchu. V apríli výrazným suchom bola zasiahnutá viac ako polovica územia a extrémne suchu bolo na takmer 10 % plochy. Zlepšenie nastalo až v máji, kedy pršalo na celom území a suchu na určitú dobu skončilo. Jún bol opäť veľmi teplý a na niektorých miestach aj suchý. Nedostatok zrážok bolo najmä na severe stredného a východného Slovenska. Najviac zasiahnuté boli oblasti: Kysuce, Orava, Považie, Turiec, Spiš a krajný východ.
Prognóza plnenia cieľov ES 2030		Nakoľko jednou z hlavných príčin nárastu suchých podmienok v krajine je rastúci trend potenciálneho výparu z pôdy spôsobený stúpajúcou teplotou vzduchu, realizácia opatrení zameraných na zvýšenie vodnej retenčnej kapacity pôdy, zníženie vodnej erózie a zadržiavanie vody v krajine prispeje k dosiahnutiu cieľa pre rok 2030 – zmiernenie dôsledkov sucha na krajinu.

Čisté ovzdušie

Emisie znečisťujúcich látok a kvalita ovzdušia		
Zmena od roku 2005		Od roku 2005 emisie znečisťujúcich látok u väčšiny látok klesajú a celkový vývoj je možné považovať za pozitívny.
Posledná medziročná zmena		Medziročne došlo k poklesu emisii všetkých sledovaných znečisťujúcich látok.
Stav (2019)		SR plní záväzky vyplývajúce z príslušných medzinárodných záväzkov vzťahujúcich sa k emisiám znečisťujúcich látok.
Prognóza plnenia cieľov ES 2030		Súčasný trend znižovania emisii znečisťujúcich látok podporený implementáciou prijatých strategických dokumentov indikuje, že SR sa blíži k splneniu stanovených cieľov, resp. u niektorých znečisťujúcich látok ich plní už aj v súčasnosti.
Kvalita ovzdušia		
Zmena od roku 2005		Zaznamenaný bol pozitívny trend vo vývoji kvality ovzdušia aj napriek jeho mierne kolísavému priebehu.
Posledná medziročná zmena		Oproti predchádzajúcemu roku bolo zaznamenané zníženie počtu prekročení limitných a cieľových hodnôt.
Stav (2019)		Stále sú zaznamenávané prekročenia povolených hodnôt vo väzbe na ochranu ľudského zdravia pre PM ₁₀ , BaP a prízemný ozón a tiež prekročenia povolených hodnôt pre prízemný ozón pre ochranu vegetácie a lesov.
Prognóza plnenia cieľov ES 2030		Trend znižovania emisii, implementácia ďalších prijatých opatrení indikujú ďalšie zlepšovanie kvality ovzdušia. Riziko splnenia cieľa, v zmysle ktorého by malo dôjsť k výraznému zlepšeniu kvality ovzdušia bez významných nepriaznivých vplyvov na ľudské zdravie a životné prostredie, je spojené s faktom, že zníženie emisii v zmysle nastavených cieľov nemusí byť dostatočné pre dosiahnutie kvality ovzdušia, ktorá nebude mať uvedené negatívne vplyvy.

Zelené hospodárstvo

Smerom k obehovému hospodárstvu

Produkcija a nakladanie s komunálnymi odpadmi		
Zmena od roku 2005		Došlo k pomerne výraznému nárastu množstva vyprodukovaných komunálnych odpadov. Napriek poklesu množstva odpadov ukladaných na skládku, stále pretrvávajú vysoký podiel skládkovania. Miera recyklácie odpadov rastie, tempo rastu je však nedostatočné pre splnenie cieľa v roku 2020.
Posledná medzročná zmena		Medziročne došlo opätovne k nárastu množstva komunálnych odpadov. Celkový objem skládkovaných komunálnych odpadov poklesol len veľmi mierne. Miera recyklácie narástla len minimálne, percentuálny prírastok recyklácie sa oproti predchádzajúcemu roku znížil.
Stav (2019)		Pokračoval nárast objemu vyprodukovaného komunálneho odpadu. Pretrvávajú nepriaznivý stav v nakladaní s ním (vysoký podiel skládkovania a nedostatočný nárast miery recyklácie).
Prognóza plnenia cieľov ES 2030		Spomalenie rastu miery recyklácie komunálneho odpadu a poklesu miery skládkovania komunálneho odpadu indikujú problém so splnením cieľa do roku 2030 zvýšiť mieru recyklácie komunálneho odpadu, vrátane jeho prípravy na opätovné použitie, na 60 % a do roku 2035 znížiť mieru jeho skládkovania na menej ako 25 %.
Odpady z obalov		
Zmena od roku 2010		Napriek nárastu celkového množstva vzniknutých odpadov z obalov miera recyklácie a zhodnotenia odpadov z obalov narástla.
Posledná medzročná zmena		Mierny nárast miery zhodnotenia odpadov z obalov.
Stav (2018)		Materiálovo zhodnotených bolo 66,60 % odpadov z obalov. Ciele stanovené pre odpady z obalov sa priebežne plnia.
Prognóza plnenia cieľov ES 2030	-	-
Produktivita zdrojov		
Zmena od roku 2005		Od roku 2005 došlo k nárastu produktivity zdrojov.
Posledná medzročná zmena		V porovnaní s predchádzajúcim rokom došlo k miernemu poklesu produktivity zdrojov.
Stav (2019)		Aj napriek zaznamenanému dlhodobejšiemu rastu pretrvávajú nízka produktivita zdrojov v porovnaní s ostatnými krajinami EÚ.
Prognóza plnenia cieľov ES 2030	-	-
Zelené verejné obstarávanie (GPP)		
Zmena od roku 2007		Trend uplatňovania GPP bol kolísavý s negatívnym vývojom v posledných rokoch.
Posledná medzročná zmena		Nastal pokles v podiele počtu zákaziek s uplatnením GPP vo vzťahu k celkovému počtu zákaziek realizovaných verejnými inštitúciami, rovnako ako pokles podielu finančného objemu zákaziek s uplatnením GPP oproti celkovému objemu realizovaných zákaziek.
Stav (2019)		Úroveň GPP bola veľmi nízka, hodnotenie vychádzalo z dotazníkového prieskumu, do ktorého sa zapojila len zhruba pätina dotknutých verejných inštitúcií.
Prognóza plnenia cieľov ES 2030		Negatívny trend vývoja napriek prijatým podporným dokumentom vyvoláva obavy zo splnenia cieľa - zeleným verejným obstarávaním zabezpečiť aspoň 70 % z celkovej hodnoty verejného obstarávania.

Ekonomická a zároveň ekologická energia

Energetická efektívnosť vyjadrená vo forme primárnej energetickej spotreby (PES)

Zmena od roku 2005		Od roku 2005 zaznamenaný pokles primárnej energetickej spotreby.
Posledná medzročná zmena		Medzročne došlo k minimálnemu poklesu primárnej energetickej spotreby.
Stav (2018)		Národný indikatívny cieľ energetickej efektívnosti pre rok 2020 v primárnej energetickej spotrebe SR priebežne plní na 102,1 %.
Prognóza plnenia cieľov ES 2030		Dosiahnutie cieľa 30,3 % pre energetickú efektívnosť (v podobe 30,3 % zníženia PES) je podmienené dôslednou implementáciou všetkých prijatých opatrení uvedených v Integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne na roky 2021 – 2030.

Energetická efektívnosť vyjadrená vo forme konečnej energetickej spotreby (KES)

Zmena od roku 2005		Došlo k nárastu konečnej energetickej spotreby.
Posledná medzročná zmena		Zaznamenaný bol minimálny medzročný nárast konečnej energetickej spotreby.
Stav (2018)		Národný indikatívny cieľ energetickej efektívnosti pre rok 2020 v konečnej energetickej spotrebe SR sa priebežne plní na úrovni 92 %.
Prognóza plnenia cieľov ES 2030		Dosiahnutie cieľa 30,3 % pre energetickú efektívnosť (v podobe 30,3 % zníženia KES) je podmienené dôslednou implementáciou všetkých prijatých opatrení uvedených v Integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne na roky 2021 – 2030.

Obnoviteľné zdroje energie (OZE)

Zmena od roku 2005		Došlo k nárastu podielu OZE na hrubej konečnej energetickej spotrebe.
Posledná medzročná zmena		Dosiahnutý bol mierny medzročný nárast podielu OZE.
Stav (2018)		Dosiahnutie záväzného cieľa pre podiel energie z OZE v roku 2020 nie je pri súčasnom trende zaručené.
Prognóza plnenia cieľov ES 2030		Dosiahnutie cieľa 19,2 % zvýšenia podielu OZE bude podmienené dôslednou implementáciou všetkých prijatých opatrení uvedených v Integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne na roky 2021 – 2030. Prioritou bude využívanie OZE najmä v doprave a na výrobu tepla a chladu.

Emisie skleníkových plynov z energetiky

Zmena od roku 2005		Pokles emisií skleníkových plynov.
Posledná medzročná zmena		Medzročne došlo k poklesu emisií skleníkových plynov z energetiky.
Stav (2018)		Emisie skleníkových plynov z energetiky boli v roku 2018 jedny z najnižších od roku 1990.
Prognóza plnenia cieľov ES 2030		Pokles emisií skleníkových plynov z energetiky a predpokladu prijatia a aplikovania cielených politik, opatrení a investícií by mali viesť k poklesu celkových emisií skleníkových plynov v SR a tým k príspevku dosiahnutia EÚ cieľov zníženia emisií skleníkových plynov.

Ekonomické nástroje pre lepšie životné prostredie

Dane s environmentálnym aspektom

Zmena od roku 2005		Od roku 2005 nedošlo takmer k žiadnej zmene vo výške príjmov z environmentálnych daní.
Posledná medziročná zmena		Medziročne došlo k miernemu poklesu daní s environmentálnym aspektom.
Stav (2019)		Objem príjmov z environmentálnych daní má stagnujúci charakter a naďalej sa ich výška pohybuje v priemerných hodnotách v porovnaní s ostatnými krajinami EÚ.
Prognóza plnenia cieľov ES 2030		V roku 2019 sa vykonala revízia údajov vybraných environmentálnych daní, čím došlo k ich rozšíreniu v súlade s cieľmi ES.

Náklady podnikov a obcí na ochranu životného prostredia

Zmena od roku 2005		Náklady na ochranu životného prostredia napriek kolísavému charakteru zaznamenávajú od roku 2016 pravidelný nárast.
Posledná medziročná zmena		Medziročne došlo k miernemu nárastu nákladov na ochranu životného prostredia.
Stav (2019)		V roku 2019 si podniky a obce v oblasti nákladov na ochranu životného prostredia udržali rastúci trend.
Prognóza plnenia cieľov ES 2030	-	-